

Exempel på barnkonsekvensanalys

Nedanstående är skrivet utifrån SKR:s prövning av barnets bästa

I en barnrättsanalys ska gällande lagstiftning samt relevanta artiklar i barnkonventionen utgöra grund för beslutet. Vidare ska praxis, beprövad erfarenhet, synpunkter från det sociala nätverket samt barnets egna åsikter beaktas. Barnets bästa ska vara avgörande för beslutet.

Lagstiftning och artiklar

I 1 kap 1 och 2 §§ SoL framkommer det att socialtjänsten skall, under hänsynstagande till människans ansvar för sin och andras sociala situation, inriktas på att frigöra enskildas och grupperns egna resurser. Verksamheten skall bygga på respekt för människornas självbestämmanderätt och integritet. Vid beslut eller andra åtgärder som rör vård- eller behandlingsinsatser för barn ska vad som är bäst för barnet vara avgörande. I 1 § LVU framgår det att insatser inom socialtjänsten för barn och unga ska göras i samförstånd med den unge och hans eller hennes vårdnadshavare enligt bestämmelserna i SoL. Den som är under 18 år ska dock beredas vård enligt denna lag, om någon av de situationer som anges i 2 eller 3 §§ LVU föreligger och det kan antas att behövlig vård inte kan ges den unge med samtycke av den som har vårdnaden och, när den unge har fyllt 15 år, av honom eller henne själv. I 2 och 3 §§ LVU framkommer det att vård skall beslutas om det på grund av fysisk eller psykisk misshandel, otillbörligt utnyttjande, brister i omsorgen eller något annat förhållande i hemmet, eller på grund av den unges eget beteende finns en påtaglig risk för att den unges hälsa eller utveckling skadas.

Avseende barnkonventionens artiklar ska artikel 2, 3, 6, 12 och 19 beaktas i en barnrättsanalys. Artikel 2 betonar att inget barn ska diskrimineras. Artikel 3 poängterar att barnets bästa ska komma i första rummet i alla beslut som rör barn. I artikel 6 fastställs det att barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling. Artikel 12 konstaterar att barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Hänsyn ska tas till barnets åsikter, utifrån barnets ålder och mognad. Avslutningsvis framkommer det i artikel 19 att barn ska skyddas mot alla former av fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel eller utnyttjande, inklusive sexuella övergrepp.

Exempel

Stödboende

En barnkonsekvensanalys har gjorts för att säkerställa att FN:s barnkonvention beaktas i samband med genomförandet av övervägandet.

XX har fått möjlighet att uttrycka sin åsikt genom samtal med ansvarig socialsekreterare på stödboendet. XX har fått svara på frågor som rör vården samt fått möjlighet att ställa frågor till undertecknad för att öka XXs delaktighet.

Undertecknad bedömer att XX får sina utvecklingsbehov tillgodosedda genom placeringen då XX har en fungerande skolgång samt erhåller stöd i sina hälso- och sjukvårdskontakter. På så vis försäkras att XXs möjligheter och förutsättningar är likställda andra ungdomars förhållanden som inte står under samhällets vård.

Undertecknad har lyssnat på XX som säger att han trivs bra och vill fortsätta att bo kvar på stödboendet vilket har blivit avgörande för övervägandets slutgiltiga rekommendationer i enlighet med XXs önskemål.

Överväga LVU

Frågan som prövas

Den fråga som skall prövas utifrån ovanstående lagstiftning och artiklar är om omständigheterna i XX fall är sådana att det föreligger en påtaglig risk att hennes hälsa allvarligt skadas om det inte sätts in åtgärder mot hennes egen och vårdnadshavares vilja och om beslutet är i linje med XX bästa.

Beslut & bedömning

Beprovad erfarenhet och forskning visar att barn som växer upp placerade utanför hemmet ofta har en sämre hälsa och löper större risk att utveckla psykosocial problematik. I samtal med XX uppger XX att hon känner sig trygg hemma och att hon inte varit i hemmet när pappa enligt uppgift från polis dödshotat storasyster. XX har dock tidigare upplevt de sekundära konsekvenserna genom att hon tillsammans med mamma och syskon blev placerade på skyddat boende.

Utifrån genomförd utredning kan socialnämnden konstatera att det bästa för XX varit om hon och resterande familj varit mottagliga för föreslagna insatser, men att våldets omfattning och karaktär inte är av sådan art att hon behöver placeras utanför hemmet. Det bedöms vara i linje med XX bästa att fortsatt få växa upp tillsammans med sin mamma och sina syskon under trygga och säkra levnadsförhållanden.

Mamma har som ansvar att utifrån artikel 19 skydda XX från att uppleva våld i framtiden. Om hon inte kan göra detta och det inkommer ytterligare uppgifter om våld i hemmet kan det i framtiden vara i linje med XX bästa att placeras utanför hemmet.

Drogmissbruk och HVB-hem (LVU)

Sedan 1 januari 2020 är barnkonventionen lag i Sverige. De bärande och mest centrala artiklarna i barnkonventionen är artikel 2, 3, 6 och 12. Artikel 2 konstaterar att inga barn ska diskrimineras. Artikel 3 fastställer att vid alla beslut som rör barn ska barnets bästa komma i det främsta rummet. I artikel 6 framkommer det att alla barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling. Artikel 12 framför att alla barn har rätt att komma till tals utifrån sin ålder och mognad samt att deras åsikter ska beaktas i alla beslut som rör dem. Utöver dessa bärande artiklar bedöms det i XX fall även vara värt att belysa artikel 33 som fastställer att alla barn ska skyddas från droger.

Utifrån artikel 2 att inga barn ska diskrimineras, har XX blivit erbjuden samma stöd som andra barn i hans situation skulle fått. XX:s behov har blivit belysta och beviljade insatser bedöms kunna tillgodose hans behov. XX har därmed inte blivit diskriminerad av beslutet.

Enligt barnkonventionens artikel 6 har XX rätt till liv, utveckling och överlevnad. XX kommer få en aktiv skolgång på HVB-hemmet i höst på IM i YY om han fortsatt är kvar på boendet, han har tillgång till truckutbildning som bekostas av HVB-hemmet och även möjlighet till körkortsutbildning. HVB-hemmet har aktivitetsbaserad behandling i kombination med samtal utifrån A-CRA- och MI och XX har rätt till regelbundna permissioner om han påvisar drogfrihet. Bedömning görs utifrån dessa premisser att beslutet främjar XX möjligheter till liv, utveckling och överlevnad.

Med utgångspunkt i artikel 12 har XX under utredningen och i socialtjänstens insatser fått möjlighet att uttrycka sina åsikter i både enskilda samtal med socialsekreterare, i samtal tillsammans med vårdnadshavare och i uppföljande möten tillsammans med boendepersonal. XX har fått möjlighet att ta ställning till erbjudna insatser och det HVB-boende som beviljats. XX har uttryckt att han trivs på boendet och att han samtycker till att genomföra sin behandling där. XX har även fått vara delaktig i att upprätta vårdplanen och har skrivit under den planering som upprättats. XX får genom månatliga uppföljningsmöten på HVB-hemmet NN regelbundet uttrycka sin åsikt om vården, trots att den sker i enlighet med LVU.

Avseende artikel 3, bedömningen kring barnets bästa, bedöms det i kombination med artikel 33 vara tydligt att beslutet är i linje med XX bästa. Genom beslutet har XX blivit drogfri och beslutet skyddar i dagsläget XX från ett riskfyllt missbruk av narkotika. Familjestödet kan i framtiden främja XX:s relation till sin familj och öka möjligheterna för att XX får en fungerande familjesituation. Sammantaget görs bedömning att fattat beslut tar fasta på XX:s rättigheter som barn och de behov han har i sin personliga situation.

Familjebehandling och Kontaktfamilj

En barnkonsekvensanalys har genomförts.

Enligt barnkonventionen artikel 12 har XX getts möjlighet att uttrycka sin åsikt, vilken har beaktats.

Enligt barnkonventionen artikel 6 ska barnets rätt till utveckling tillgodoses. Genom insatsen familjebehandling kommer XX behov avseende grundläggande omsorg, stimulans och vägledning samt känslomässig tillgänglighet tillgodoses och via insatsen kontaktfamilj kommer XX behov avseende stöd i skolarbetet och sociala relationer tillgodoses. Härmed tillförsäkras XX en god utveckling.

Enligt barnkonventionen artikel 3 ska alla beslut sätta barnets bästa i främsta rummet. Att låta XX få stöd och hjälp på hemmaplan bedöms vara det bästa för XX. XX får då växa upp i sitt biologiska nätverk, gå kvar i sin skola och vistas i sin närmiljö.

Enligt barnkonventionen artikel 2 ska nämnden analysera om barn blir diskriminerade av beslutet. Beslutet innebär att genom föreslagna insatser i form av familjebehandling och kontaktfamilj får X samma möjligheter som andra barn att få sina behov av omvårdnad, trygghet och god fostran tillgodosedda.

Problem inom familjen och psykisk ohälsa

En barnkonsekvensanalys har gjorts enligt FNs barnkonvention, vilket innebär att XX enligt artikel 12 getts möjlighet att uttrycka sina åsikter i form av enskilt barnsamtal med socialsekreterare.

Barnets bästa har i enlighet med artikel 3 varit centralt igenom denna utredning på så vis att fokus har varit att tillsammans med familjen samarbeta och komma fram till hur man bäst kan skydda XX från pappas oförutsägbara beteende samt från att må dåligt. XX har också varit delaktig i detta och fått framföra hur han själv ser på det.

Gällande artikel 6, utveckling inom skola och sociala relationer, har samtal förts med skolan kring XXs mående och situation i skolan. Det är inget som har kunnat klaras upp i denna utredning men något som skolan och mamma fortsätter jobba på.

Bedömningen med artikel 2 gällande diskriminering har gjorts och bedömningen är att XX inte blivit diskriminerad i detta beslut utan det har skett med hans bästa i åtanke, vilket bland annat kan påvisas genom XX delaktighet i utredningen, samt den insats som beviljats.

Kontaktfamilj och familjestödande insatser

XX bästa har varit centralt under utredningen. En barnkonsekvensanalys har genomförts. Enligt barnkonventionen artikel 12 har XX getts möjlighet att uttrycka sin åsikt, hon har dock valt att inte uttrycka sin åsikt vilket respekterats, då hon har rätt att avstå från att yttra sig.

Enligt barnkonventionen artikel 6 ska barnets rätt till utveckling tillgodoses. Genom insatsen kontaktfamilj och familjestödande insatser kommer XX utveckling gällande utbildning och sociala relationer tillgodoses.

Enligt barnkonventionen artikel 3 ska alla beslut sätta barnets bästa i främsta rummet. Att ge XX och hennes mamma stöd och hjälp på hemmaplan bedöms vara det bästa för XX. XX har även ett engagerat nätverk som stöttar och hjälper XX och hennes familj vid behov.

Enligt barnkonventionen artikel 2 ska nämnden analysera om barn blir diskriminerade av beslutet. Beslutet innebär att XX får samma möjligheter som andra barn då mamma samtycker till föreslagna insatser såsom familjestödande insatser och kontaktfamilj. XX ges möjlighet att växa upp i sin hemmiljö tillsammans med biologiska föräldrar och övrigt nätverk. Hon ges också möjlighet att gå i sin skola och behålla kamratrelationerna.

Det bör dock tilläggas att XX mamma också har erbjudits insats i form av drogtest vilket hon inte velat lämna. Socialtjänsten har inte mandat att kräva av någon förälder att lämna drogtest då föräldrarnas beslut ska respekteras men det innebär samtidigt att det inte går att säkerställa att XX vistas i en drogfri miljö. Utifrån mammans beslutstagande att inte lämna drogtest utsätts XX för risk att diskrimineras då mamma sätter sina egna behov framför XX. Det har dock inte framkommit något konkret om att mamma missbrukar droger. Vård enligt LVU är inte tillämpligt.

Familjestöd

En barnkonsekvensanalys har gjorts enligt FNs barnkonvention, vilket innebär att xx enligt artikel 12 getts möjlighet att uttrycka sina åsikter i form av enskilt barnsamtal med socialsekreterare.

Barnets bästa har i enlighet med artikel 3 varit centralt igenom denna utredning på så vis att fokus har varit att tillsammans med familjen samarbeta och finna möjligheter för stöd både gällande deras ekonomiska situation, men främst gällande gränssättning och uppfostran utan våldsinslag.

Bedömning i enlighet med artikel 2 gällande diskriminering har gjorts. Socialsekreterares bedömning är att xx inte blivit diskriminerad i detta beslut utan det har skett med hans bästa i åtanke, vilket bland annat kan ses i samråd/beslut gällande polisanmälan, samt vilket stöd familjen erbjudits.

Våld och kränkningar – Föräldrakurs

XX bästa har varit centralt under utredningen. En barnkonsekvensanalys har genomförts.

Enligt artikel 12 har XX getts möjlighet att uttrycka sin åsikt och hennes åsikt har beaktats. Barnsamtal har genomförts med henne med hjälp av Nallekort för att underlätta för henne att förmedla sina känslor i samtal. Denna metod var XX positiv till.

Enligt barnkonventionens artikel 6 ska barns rätt till utveckling tillgodoseas. Genom erbjuden insats ger socialtjänsten föräldrarna möjlighet att bidra till XX välmående och hälsa. Detta då insatsen syftar till att föräldrarna förändrar sitt beteende och upphör med våld och kränkningar.

Enligt barnkonventionen artikel 3 ska alla beslut sätta barnets bästa i främsta rummet. Att ge XX föräldrar stöd för att förändra sin situation bedöms vara till XX bästa och bidra till att hennes föräldrar kan uppfylla sitt ansvar att ge XX trygghet och god fostran.

Enligt barnkonventionen artikel 2 ska nämnden analysera om barn blir diskriminerade av beslutet. Beslutet innebär att XX får samma möjligheter som andra barn till omvårdnad, trygghet och god fostran.